

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm
MANEVİ TAZMİNATIN HUKUKİ NİTELİĞİ,
AMACI VE SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN
DOĞAN MANEVİ TAZMİNATIN YASAL
DAYANAĞI

I. MANEVİ TAZMİNATIN NİTELİĞİNİ VE AMACINI AÇIKLAYAN GÖRÜŞLER	7
A. Telafi Görüşü	7
B. Özel Hukuk Cezası Görüşü	8
C. Tatmin Görüşü	9
D. Önleme ve Caydırma Görüşü	10
E. Denkleştirme Görüşü.....	11
II. TARİHSEL SÜREÇTE SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNAT	17
A. Roma Hukukunda	17
B. Eski Cermen Hukukunda	19
C. Pandekt Hukukunda	20
III. ALMAN HUKUKUNDA SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNATIN YASAL DAYANAĞI	24
A. Genel Olarak	24
B. Tazminat Hükümlerinin Değişikliği Hakkında İkinci Kanun'un Yürürlüğe Girmesinden Önce Alman Medeni Kanunu'nun Düzenlemeleri	24

C. Tazminat Hükümlerinin Değişikliği Hakkında İkinci Kanun'la Yapılan Değişiklikten Sonra Alman Medeni Kanunu'nun Düzenlemeleri	31
IV. İSVİÇRE HUKUKUNDA SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNATIN YASAL DAYANAĞI	34
A. Genel Olarak.....	34
B. Art.99 Abs.III OR'nin Oluşum Süreci.....	35
1. Eski İsviçre Borçlar Kanunu Dönemindeki Durum	35
2. Borçlar Kanunu Tasarılarındaki Düzenlemeler	35
3. İsviçre Borçlar Kanunu'ndaki Düzenleme	37
C. Art.99 Abs. III OR'nin Yorumu	39
1. Sözleşmeye Aykırılık Sebebiyle Doğan Manevi Zararın Tazmininde Haksız Fiil Hükümlerinin Uygulanması Gerektiğini Savunan Görüş	39
2. Sözleşmeye Aykırılık Sebebiyle Doğan Manevi Zararın Tazmininde Sözleşmeye Aykırılık Hükümlerinin Uygulanabileceğini Savunan Görüş	40
a. Art.97 OR'nin Yasal Dayanak Olduğu Görüşü	42
b. Art.99 Abs. III OR'nin Yasal Dayanak Olduğu Görüşü	43
3. Federal Mahkeme'nin Benimsediği Görüş	46
V. TÜRK HUKUKUNDA SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNATIN YASAL DAYANAĞI	47
A. Genel Olarak.....	47
B. BK m.98 f.II'nin İşlevi.....	49
C. BK m.98 f.II'nin Yorumu	50
1. BK m.98 f.II'nin Lafzi Yorumu	50
2. BK m.98 f.II'nin Sistematik Yorumu	51
3. BK m.98 f.II'nin Amacı ve Yorumun Yapıldığı Zamandaki Koşul ve İhtiyaçlar	52
4. Sonuç	58
VI. BK m.98 f.II'NİN BK m.47 ve BK m.49'A YAPTIĞI ATFIN KAPSAMI	60
A. Genel Olarak.....	60
B. Özel Hüküm (BK m.47)- Genel Hüküm (BK m.49) İlişkisi	60
C. BK m.98 f.II'nin Manevi Tazminatın Özel Koşullarının Belirlenmesi Bakımından BK m.47 ve m.49'a Atfı	61
D. BK m.98 f.II'nin Manevi Tazminatın Türü ve Belirlenmesi Bakımından BK m.47 ve m.49'a Atfı.....	65
1. Manevi Tazminatın Türü	66
2. Manevi Tazminatın Belirlenmesi.....	70

İkinci Bölüm
SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN
MANEVİ TAZMİNAT BORCUNUN
DOĞUMU İÇİN ARANAN KOŞULLAR

I. GENEL OLARAK	75
II. SÖZLEŞMEYE AYKIRI DAVRANIŞ YOLUYLA KİŞİLİK HAKKININ İHLAL EDİLMESİ	75
A. Kişilik Hakkı ve Manevi Tazminatın Kişilik Hakkının Korunmasındaki Rolü	75
B. Taraflar Arasında Geçerli Bir Sözleşme Bulunmalı	81
1. Genel Olarak.....	81
2. Sözleşme Özgürlüğünün Sınırları ve Kişilik Hakkının Hukuki İşlem Yoluyla Gerçekleştirilen Saldırlara Karşı Korunması	81
C. Borçlu Sözleşmeye Aykırı Davranmalı	84
1. Genel Olarak.....	84
2. Sözleşmeden Doğan Borç İlişkilerindeki Yükümlülükler	85
a. Genel Olarak.....	85
b. Doğrudan veya Dolaylı Olarak Kişilik Değerlerinin Korunmasını veya Teşvik Edilmesini Amaçlayan Yükümlülükler	87
(1) Genel Olarak	87
(2) Tarafların Anlaşması Yolu İle Belirlenen Kişilik Değerleri ile İlgili Yükümlülükler	87
(3) Kişilik Değerleri ile İlgili Kanundan Doğan Yükümlülükler	90
(4) Hakimin Sözleşmedeki Boşluğu Tamamlaması Yolu ile Doğan Kişilik Değerleri ile İlgili Yükümlülükler	93
(5) Dürüstlük Kuralından Doğan Yükümlülükler: Koruma Yükümlülükleri.....	94
c. Doğrudan veya Dolaylı Olarak Kişilik Değerlerinin Korunmasını veya Teşvik Edilmesini Amaçlamayan Yükümlülükler	96
3. Borç İlişkisinden Doğan Yükümlülüklerin İfa Edilmemesi	97
4. Borç İlişkisinden Doğan Yükümlülüklerin İfa Edilmemesi Dolayısıyla Alacaklının Kişilik Hakkının İhlal Edilmesi	99
a. Genel Olarak	99
b. Hukuka Aykırı Olarak Kişilik Hakkının İhlal Edilmesi	100
(1) Genel Olarak.....	100
(2) Genel Olarak Hukuka Aykırılık Kavramı ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Sözleşme Hukukunda Uygulanması	104

c.	Kişilik Hakkını İhlal Eden Sözleşmeye Aykırı Davranışlar	110
(1)	BK m.47 Kapsamında Korunan Kişilik Değerleri Bakımından	110
i.	Genel Olarak	110
ii.	Ölüm Halinde	110
iii.	Beden Bütünlüğünün İhlal Edilmesi Halinde	115
iv.	Beden Bütünlüğünü İhlal Eden Sözleşmeye Aykırı Davranışlardan Örnekler	118
(2)	BK m.49 Kapsamında Korunan Değerler Bakımından	124
i.	Genel Olarak	124
ii.	Şeref ve Haysiyetin İhlali	124
iii.	Sözleşmenin Feshinde Kişilik Hakkının İhlali	128
iv.	Özel ve Gizli Alanın İhlali	132
v.	Ölüm Sonrası Kişiliğin Korunması Sorunu	139
vi.	İşyerinde Cinsel Taciz ve Psikolojik Taciz (Mobbing)	143
5.	Manevi Tazminat Talep Edilip Edilemeyeceği Tartışmalı Olan Bazı Haller	148
a.	Doğrudan veya Dolaylı Olarak Kişiliğin Korunmasını veya Teşvik Edilmesini Amaçlamayan Yükümlülüklerin İhlali Halinde	148
b.	Eşyanın Zarar Görmesi Halinde ve Eşyayı Kullanma Olanasının Kaybı Halinde	153
(1)	Eşyanın Zarar Görmesi Halinde	153
i.	Aile Hatırası Olan Eşyalar	155
ii.	Resim, Fotoğraf, Mektup vb.	156
iii.	Hayvanların Öldürülmesi veya Yaralanması Halinde	158
(2)	Eşyayı Kullanma Olanasının Kaybı Halinde	161
c.	Gezi Sözleşmesinde Tatilden Beklenen Faydanın Elde Edilememiş Olması Halinde	168
III.	MANEVİ ZARAR	176
A.	Genel Olarak	176
B.	Manevi Zarar Kavramını Açıklayan Teorilerin Değerlendirilmesi	177
1.	Genel Olarak	177
2.	Subjektif Teoriye Göre	177
3.	Objektif Teoriye Göre	179
4.	Karma (Uzlaştırıcı) Teoriye Göre	181
5.	Değerlendirme	182
C.	Manevi Zararın İspatı	185
D.	Tüzel Kişilerin ve Ayırt Etme Gücünden Yoksun Kişilerin Manevi Zarara Uğrayıp Uğrayamayacakları Sorunu	187

1. Tüzel Kişiler Bakımından	187
2. Ayırt Etme Gücünden Yoksun Kişiler Bakımından	191
IV. İLLİYET BAĞI	195
A. Sözleşmeye Aykırı Davranış ile Zararlı Sonuç Arasında İliyet Bağı Olması Gereği	195
B. Uygun İliyet Bağı Teorisi	196
C. Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Manevi Tazminatta Uygun İliyet Bağı.....	198
V. BORCUN İFA EDİLMEMESİNDEN SORUMLULUK	201
A. Genel Olarak	201
B. Genel İlke: Borçlunun Kusurlu Sorumluluğu (BK m.96)	202
C. İstisna: Kusuru Bulunmadığı Halde Borçlunun Sorumlu Olduğunun Kabul Edilmesi	204
D. Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Manevi Tazminatta Sorumluluk Anlaşmaları	208
VI. ÖZEL HALLERİN MANEVİ TAZMİNATI GEREKTİRMESİ KOŞULU (BK m.47)	217
A. BK m.47 Bakımından Özel Hallerin Manevi Tazminatı Gerektirmesi Koşulu	217
B. BK m.49 Bakımından İhlalin Ağırlığının Manevi Tazminatı Haklı Kılmasının Gerekli Olup Olmadığı Sorunu	224
VII. SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNDEN DOĞAN SORUMLULUKTA (CULPA İN CONTRAHENDO SORUMLULUĞUNDA) MANEVİ TAZMİNAT	227
A. Genel Olarak Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumluluk.....	227
B. Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumlulukta Manevi Tazminat	230

Üçüncü Bölüm
HAK SAHİBİNİN SÖZLEŞMEYE
AYKIRILIKTAN DOĞAN SORUMLULUK
HÜKÜMLERİNE GÖRE MANEVİ
TAZMİNAT TALEP ETMESİNİN PRATİK
SONUÇLARI

I. SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNATTA HAK SAHİBİ.....	235
A. Sözleşmenin Tarafları.....	235
B. Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Sorumluluk Hükümlerine Dayanarak Manevi Tazminat Talep Edebilecek Üçüncü Kişiler ...	236
1. Genel Olarak.....	236
2. Üçüncü Kişi Yararına Sözleşmede	236

3. Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşmede.....	240
4. Yakınların Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Sorumluluk Hükümlerine Göre Manevi Tazminat Talep Edip Edemeyecekleri Sorunu.....	243
a. Yakınların Uğradığı Manevi Zararın Tazmini Hakkındaki Yasal Düzenleme, Doktrindeki Görüşler ve Türk Borçlar Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi...	243
b. Yakınların Sözleşmeye Aykırılık Hükümlerine Göre Manevi Tazminat Talep Edip Edemeyecekleri Sorunu	250
II. MANEVİ TAZMİNATIN SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN SORUMLULUK HÜKÜMLERİNE GÖRE TALEP EDİLMESİNİN PRATİK SONUÇLARI	257
A. Kusurun İspatı Bakımından.....	258
1. Genel Olarak	258
2. Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Manevi Tazminatta Kusurun İspatı Bakımından Uygulanacak Hüküm	258
B. Yardımcı Kişinin Fiilinden Sorumluluk Bakımından	261
C. Zamanaşımı Bakımından	266
1. Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Manevi Tazminatta Zamanaşımı Bakımından Uygulanacak Hüküm.....	266
2. Zamanaşımının Özellikleri	272
III. SÖZLEŞMEYE AYKIRILIKTAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNAT TALEBİ İLE HAKSIZ FİİLDEN DOĞAN MANEVİ TAZMİNAT TALEBİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	275
SONUÇ.....	281
KAYNAKÇA.....	287
DİZİN.....	315